

Parlement & Wetenschap

Wetenschapstoets langetermijnstrategie COVID-19

Presentatie voor de Vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

prof. dr. Moniek Buijzen, Erasmus Universiteit Rotterdam

prof. dr. Andrea Evers, Universiteit Leiden

Donderdag 12 mei 2022

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

KNAW

de jonge akademie

Universiteiten
van Nederland }

TNO

NFU
NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

Programma

1. Introductie: wat is een wetenschapstoets?	Rapporteurs
2. Toelichting wetenschapsperspectief	Wetenschappers
3. Conclusies en aanbevelingen	Wetenschappers
4. Gesprek	
5. Afronding: bepalen vervolgstappen	Rapporteurs

Artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016

“Voorstellen, voornemens en toezeggingen bevatten een toelichting waarin wordt ingegaan op:

- a. de doelstellingen, de doeltreffendheid en de doelmatigheid die worden nagestreefd;*
- b. de beleidsinstrumenten die worden ingezet;*
- c. de financiële gevolgen voor het Rijk en, waar mogelijk, de financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren.”*

Wetenschapstoets van voorgenomen beleid

- Artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016 verplicht de regering om wets- en beleidsvoorstellen goed te onderbouwen
- Kamercommissies kunnen de hulp van wetenschappers vragen bij de beoordeling van deze onderbouwing
- In 2020 is (pilotfase) een standaardformulier ontwikkeld voor deze wetenschapstoets
- In 2021 is de toets geëvalueerd en geformaliseerd (Vaste commissie voor de Rijksuitgaven)

Standaardformulier met acht vragen

1. Vindbaarheid van CW3.1-informatie
2. Maatschappelijke opgave (bedoeling)
3. Ingezette beleidsinstrumenten
4. Doeltreffendheid
5. Doelmatigheid
6. Financiële gevolgen voor het Rijk
7. Financiële gevolgen voor derden
8. Evaluatieparagraaf

- **Feitelijk:**
staat de vereiste informatie in het voorstel?
- **Wetenschap:**
Welke inzichten en suggesties?

Toelichting wetenschapsperspectief

- Moniek Buijzen, hoogleraar communicatie en gedragsverandering aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
- Andrea Evers, hoogleraar gezondheidspsychologie aan de Universiteit Leiden

Beiden lid van de onafhankelijke wetenschappelijke adviesraad van de RIVM Corona Gedragsunit

Conclusies

1. In het beleidsvoorstel ontbreekt **aandacht voor sociale rechtvaardigheid**, zoals een evenredige verdeling van belangen en lasten. Meer aandacht is met name nodig voor **kwetsbare groepen** in de brede medische en sociaal-maatschappelijke context.
2. Het voorgestelde beleid leunt zwaar op de **vaardigheden en de bereidheid van de bevolking tot gedragsverandering** maar het 'hoe' is niet uitgewerkt. Het instrumentarium vraagt om een planmatige en multidisciplinaire benadering.
3. De **doelen van het beleid** zijn niet uitgewerkt, zeker wat betreft gedrag en communicatie, wat monitoring en evaluatie onmogelijk maakt.
4. De **financiële gevolgen** van het voorgestelde beleid – zowel voor het rijk als voor maatschappelijke partijen – zijn niet in kaart gebracht.
5. Het beleidsvoorstel gaat uit van een milde virusvariant. Meer **ernstige scenario's** worden niet uitgewerkt.

Aanbevelingen

1. Besteed expliciet aandacht aan **sociale rechtvaardigheid** (gelijke toegang tot brede welvaart) en aandacht voor **kwetsbare groepen**. Houd rekening met specifieke omstandigheden, capaciteiten en mogelijkheden van kwetsbare groepen.
2. Wees ervan bewust dat het **draagvlak voor het beleid afhangt van omstandigheden**, zoals scenario's, maatschappelijke ontwikkelingen en de bevolkingsgroep.
3. Houd ook rekening met **ernstiger scenario's** dan de status quo.
4. Maak een **plan van aanpak** op alle onderdelen en voor verschillende **bevolkingsgroepen**. Betrek de 3 Cs - communicatie, context en controle.

Aanbevelingen

6. Maak gebruik van de **wetenschappelijke kennis over gedragsverandering** via de bestaande infrastructuur en bundel deze (bv Data Analytics Center Denemarken).
7. Betrek multidisciplinaire kennis bij de uitwerking, uitvoering en monitoring van het beleid. Gebruik het **Ierse model met verschillende OMT subgroepen**.
8. Formuleer **specifieke communicatie- en gedragsdoelen** voor de verschillende aandachtsgebieden (basismaatregelen, zelftesten, vaccineren, leefstijl).
9. Houd rekening met de aanzienlijke **kosten van de implementatie** van het beleid, zowel voor de korte- als langetermijns scenario's.

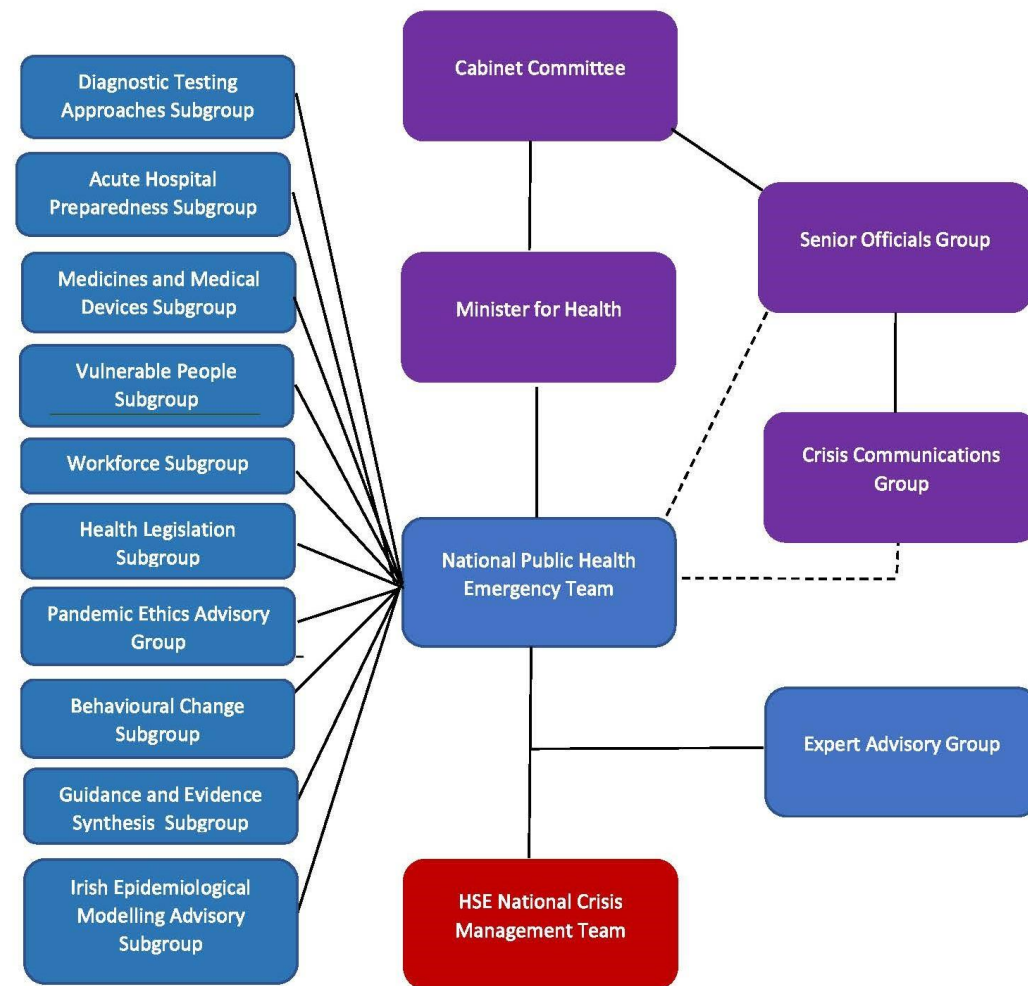

Parlement & Wetenschap

National Public Health Emergency Team (NPHET) - Ierland

Het NPHET houdt toezicht op en biedt nationale richting, begeleiding, ondersteuning en deskundig advies over de ontwikkeling en uitvoering van een strategie om COVID-19 in Ierland in te dammen

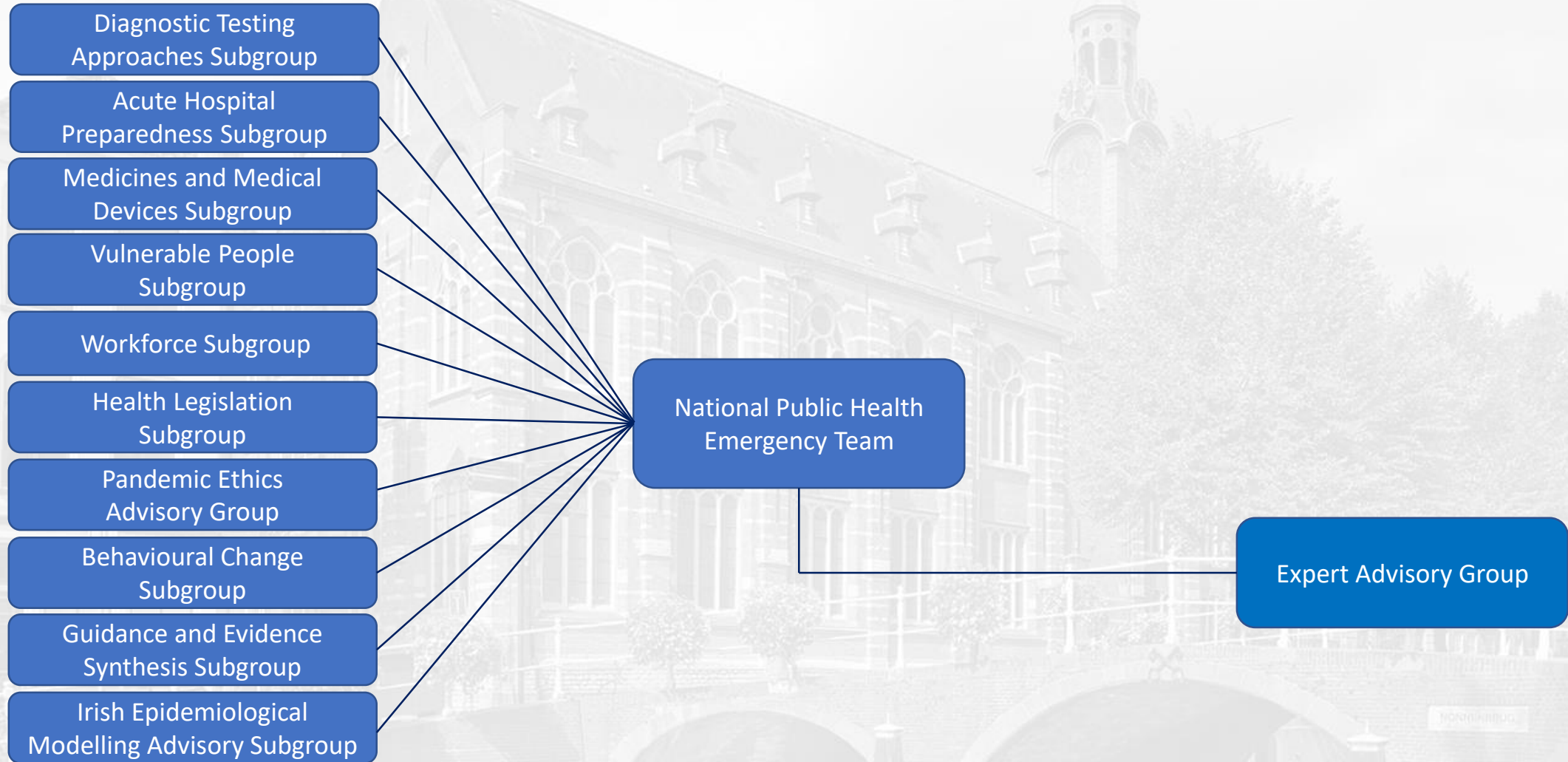
Overview Diagram of Governance for COVID-19

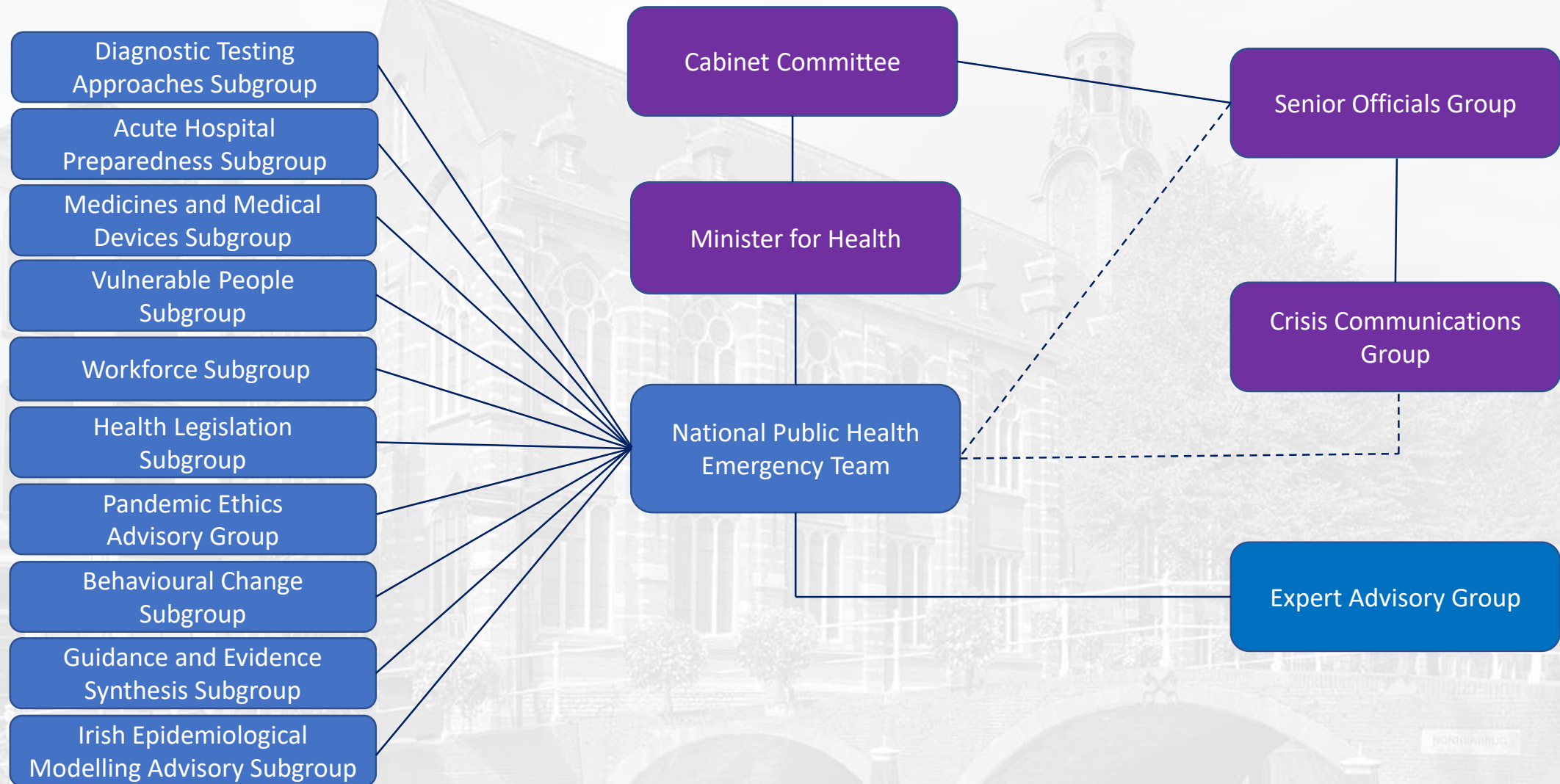
Key sources of evidence, data and guidance

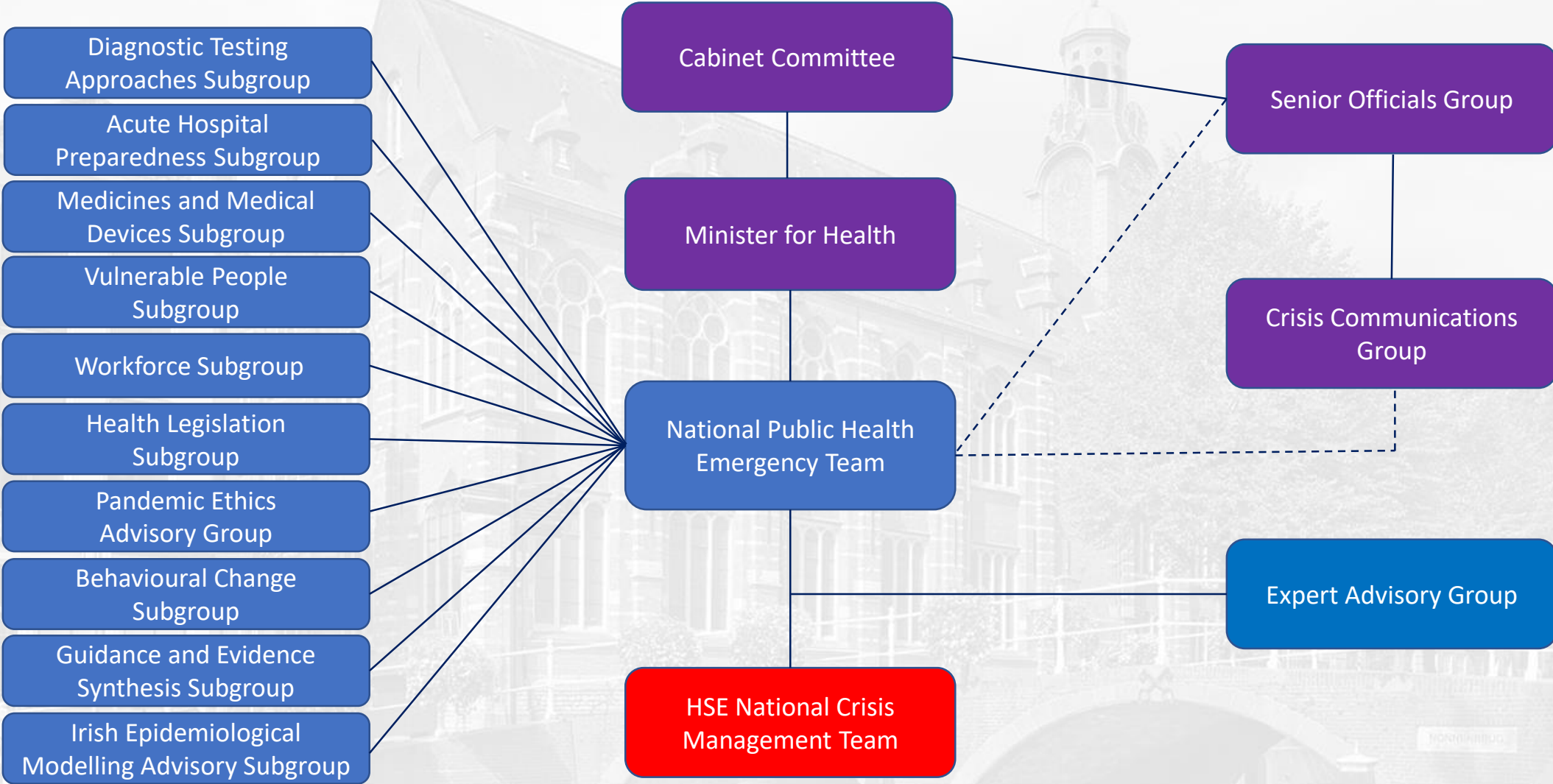
Overview Diagram of Governance for COVID-19

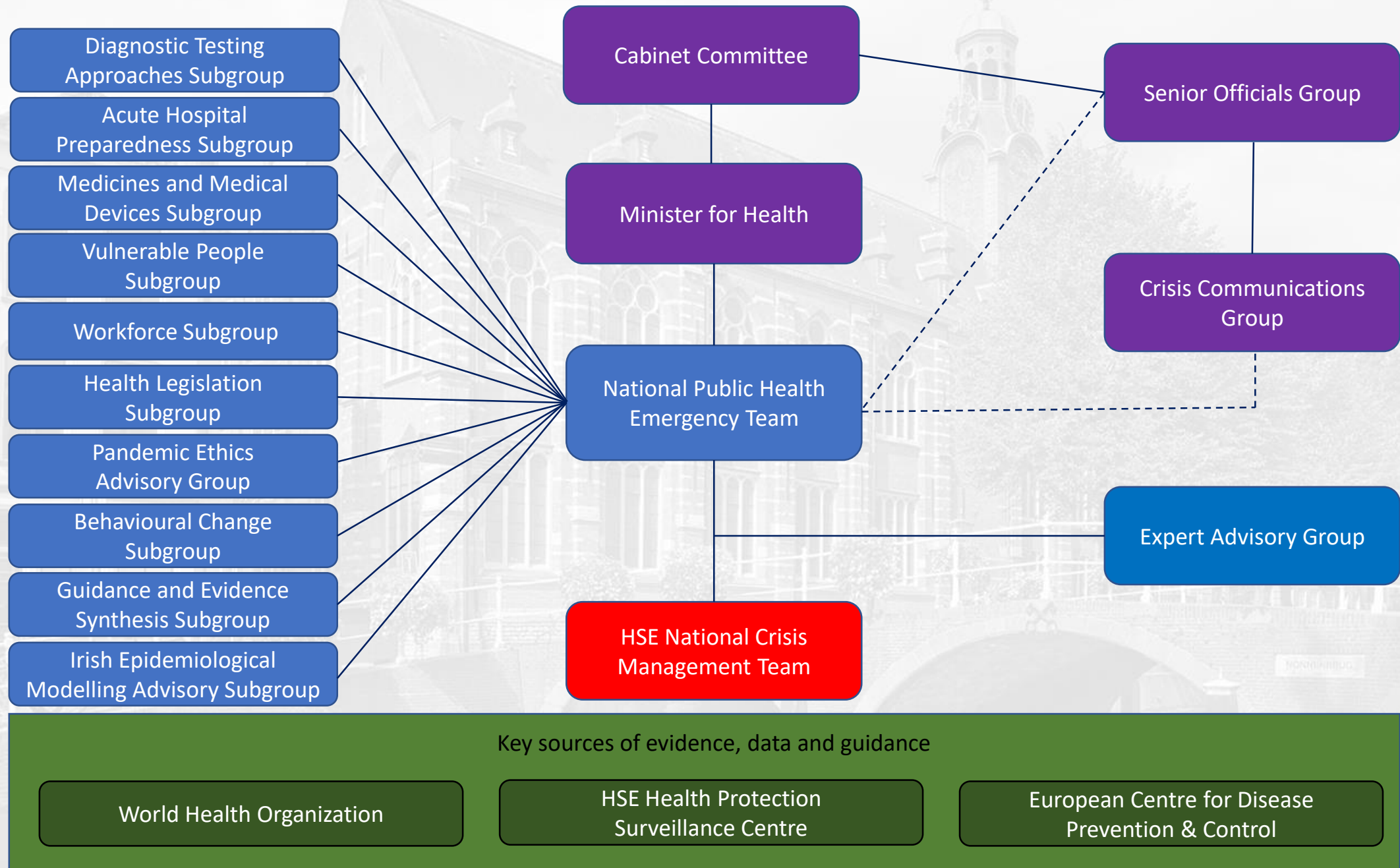
Overview Diagram of Governance for COVID-19

Overview Diagram of Governance for COVID-19

Overview Diagram of Governance for COVID-19

Next steps

Wat kan en wil de Vaste commissie voor Volksgezondheid
met de bevindingen van de wetenschappers?
(voorstel rapporteurs)